



[mst@mst.dk](mailto:mst@mst.dk)

cc: [AMM@mst.dk](mailto:AMM@mst.dk)

## **KL høringssvar til udkast til bekendtgørelse om kriterier for vådområder- og lavbundsprojekter.**

KL takker for høringen, og hilser principperne i den nye bekendtgørelse velkommen. Det er i alles interesse at fleksibiliteten i etableringen af vådområderne bliver så stor som mulig.

For KL at se kan de nye principper betyde, at det i værste tilfælde for nogle del- eller hovedvandsoplande vil blive vanskelige for kommunerne at levere den forudsatte nitrat-reduktion ved hjælp af vådområder. Det skyldes, at andre kollektive virkemidler kan overtage indsatsområderne eller indsatsbehovet, fx hvis disse bliver meget populære i et givent område. Til gengæld kan det være, at der i andre del- eller hovedvandsoplande måske er mulighed for at levere en større vådområdeindsats frem til 2021 end den forudsatte.

KL hæfter sig i den forbindelse ved det af MST oplyste på møde ml. KL og MST 10. nov. 2017. Som KL forstår dette betyder det ikke, at nogle vandoplande får forøgede krav til deres vådområdeindsats, såfremt andre vandoplantes indsats overtages af andre kollektive virkemidler. Med den præmis hilser KL ændringerne velkomne.

KL har to bemærkninger til bekendtgørelsen, dels til det mulige omfang af forundersøgelserne i forhold til målsætningen, dels til forhold omkring lavbundsprojekterne.

### **120% reglen for forprojekter**

I forhold til de 120 % forundersøgelser ville det være hensigtsmæssigt om denne procentsats kunne øges. Der er risiko for at de 20 % frafald ikke holder, da de nyeste erfaringer tyder på at mere end 20 % falder. KL ønsker råderummet udvidet så det passer til de aktuelle erfaringer.

### **Lavbundsprojekter**

Lavbundsprojekterne skal reducere drivhusgasudledningen med ca. 33.000 tons CO<sub>2</sub> -ækvivalenter frem til udgangen af 2017 og yderligere ca. 35.000 tons i perioden 2017-2020. Sekundært skal Lavbundsordningen desuden bidrage til en lille reduktion i udledningen af kvælstof (150 ton ud af de 6.960 ton) til kystnære farvande.

Det er dermed en begrænset kvælstofeffekt lavbundsprojekterne skal levere, og ordningen er oprindeligt etableret med en klimaeffekt som målsætning. Det er positivt at lavbundsprojekterne også har en

Dato: 20. november 2017

Sags ID: SAG-2017-06218  
Dok. ID: 2438557

E-mail: [LAKA@kl.dk](mailto:LAKA@kl.dk)  
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10  
Postboks 3370  
2300 København S

[www.kl.dk](http://www.kl.dk)  
Side 1 af 2



kvælstofsideeffekten. Men KL finder det ikke hensigtsmæssigt, når den forventede indsats i 3. planperiode medregnes, hvis kvælstofmålene for lavbundsprojekterne på hovedvandopland kommer til at styre, om der kan laves flere klima-lavbundsprojekter i hovedvandoplandet. Det er en sammenkobling der potentielt vil kunne afskære mange gode og relevante klimaprojekter fra at kunne gennemføres. Endvidere er der forventet en samlet kvælstofindsats i 3. planperiode, der er så stor, at den relativt lille kvælstofsideeffekt af lavbundsprojekterne synes ubetydelig i forhold til den detailstyring der lægges op til.

KL foreslår at lavbundsprojekternes kvælstofbidrag undtages fra den detaljerede beregning af fleksibilitetspuljen i indeværende planperiode, men at effekten naturligvis medregnes i den samlede opgørelse af indsatsen.

Der tages forbehold for den politiske behandling af høringssvaret i KL.

Med venlig hilsen

Lars Kaalund  
Chefkonsulent KL

Dato 20 november 2017

Sags ID SAG-2017-06218

Dok. ID 2438557

E-mail LAKA@kl.dk

Direkte 3370 3753

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 2



Miljøstyrelsen  
[mst@mst.dk](mailto:mst@mst.dk)  
cc: amm@mst.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3  
DK 1609 København V

T +45 3339 4000  
F +45 3339 4141  
E [info@lf.dk](mailto:info@lf.dk)  
W [www.lf.dk](http://www.lf.dk)

CVR DK 25 52 95 29

### Høring vedrørende udkast til bekendtgørelsen om kriterier for vådområde- og lavbundsprojekter (ændring i enkelte bestemmelser)

Landbrug & Fødevarer takker for modtagelsen af høringsmaterialet vedrørende ændring af bekendtgørelsen om kriterier for vådområde- og lavbundsprojekter. Nedenfor følger vores bemærkninger til ændringsforslagene.

Det fremgår af høringsbrevet, at baggrunden for ændringen er, at der ønskes skabt en geografisk fleksibilitet for placering af projekterne. Det skal give mulighed for at understøtte frivillighedsprincippet og udnytte de lokale muligheder, hvor lodsejere gerne vil medvirke til et vådområde- eller lavbundsprojekt, uanset den forventede kvælstofreduktion, der er forhåndsfordelt på de enkelte delvandoplande.

Denne overordnede tilgang bakker vi i L&F helt op om – hvis der er mulighed for og opbakning til at nå en større del af den samlede kvælstofindsats med lavbunds- og vådområdeprojekter inden for et delvandopland end forventet, bør dette selvfølgelig kunne imødekommes.

Vi mener imidlertid, at fleksibiliteten bør gå videre, således at hvis en større del af den samlede kvælstofindsats end forventet kan nås med vådområde- eller lavbundsprojekter inden for et hovedvandopland, så skal dette også være muligt. Der bør med andre ord ikke gives afslag til etablering af et omkostningseffektivt vådområdeprojekt i et delvandopland med indsatsbehov, blot fordi nabo-delvandoplandet har nået at lave flere vådområder end forventet – og dermed "brugt" den forventede kvælstofreduktionseffekt af vådområdeprojekter for hele hovedoplandet. Konkret foreslår vi derfor at § 5, stk 1, nr. 2 og § 7, stk 1, nr 3 også skal kunne fraviges, når fravigelsen ligger inden for en fastlagt fleksibilitetspulje.

Samtidig skal fleksibiliteten selvfølgelig gælde alle kollektive virkemidler dvs. også minivådområder og skovrejsning. Hvis de enkelte virkemidler har en større effekt – eller der er opbakning til at etablere dem i større omfang end forventet, skal det være muligt, så længe den samlede indsats ikke overstiger det samlede fastlagte indsatsbehov for kvælstof inden for det enkelte delvandopland.

I høringsmaterialet lægges der op til, at fleksibilitetspuljen skal udgøres af den del af kvælstofindsatsen, som er udskudt til efter 2021 (3. planperiode). Den model er vi ikke enige i. Fleksibilitetspuljen bør gælde i alle de delvandoplande, hvor der er opgjort et indsatsbehov i 2015-2021 og ikke kun delvandoplande med et udskudt indsatsbehov. Samtidig bør fleksibiliteten gælde på tværs af alle de kollektive virkemidler – således at en evt. større effekt af fx vådområder kan erstatte en evt. mindre effekt af fx skovrejsning, og i det tilfælde, der opnås en samlet større kvælstofeffekt med kollektive virkemidler end forventet, skal denne mer-effekt kunne godskrives indsatsbehovet for den målrettede regulering. Fleksibilitetspuljen skal udgøres af det samlede



indsatsbehov (fraregnet effekten af MFO) i 2. planperiode og først herefter et evt. udskudt indsatsbehov.

Afslutningsvist skal det - som nævnt i høringssvarene til Landbrugsstyrelsens to bekendtgørelser om hhv. fastholdelsestilskud til vådområdeprojekter samt tilskud til vådområde- og lavbundsprojekter – også her bemærkes, at det vil være nyttigt om høringen af Miljøstyrelsens kriteriebekendtgørelse blev udsendt i sammenhæng med de øvrige høringer om vådområdeindsatsen, da de tre bekendtgørelser og de tilhørende vejledninger til sammen udgør et samlet hele for vådområdeindsatsen.

En stor vådområdeindsats er i gang i Danmark. 1,6 mia. kr. er afsat i perioden 2017-2020. Det er derfor vigtigt at sikre, at der ikke opleves administrative forhindringer for lodsejerne, som i sidste ende kan medføre at lysten til at indgå i projekter mindskes. Vådområdeindsatsen baserer sig på frivillighed, så en enkel håndtering af projekter samt tilskud er altafgørende for tilfredsheden hos de involverede lodsejere samt for motivation af fremtidige deltagere.

Overordnet set opleves det i dag som komplekst for lodsejerne, at indgå i et vådområdeprojekt. Der er behov for en væsentlig forenkling heraf, hvilket også er hvorfor Landbrug & Fødevarer sammen med Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen den 30. oktober 2017 afholdt en workshop om forenkling af vådområdeindsatsen med særligt fokus på de udfordringer, som lodsejerne møder. Her var en konstruktiv dialog med også projektere, dvs. Naturstyrelsen og kommuner, samt med landbrugskonsulenter og lodsejere.

Landbrug & Fødevarer ser frem til at se konkrete forbedringer på baggrund af de mange gode forslag, der kom frem på workshoppen.

Med venlig hilsen

**Marie Juul Rohde**  
Seniorkonsulent

Vand & Natur

D +45 3339 4224  
M +45 3083 1046  
E [MJK@lf.dk](mailto:MJK@lf.dk)